

Силабус курсу

Етика та естетика

Освітній ступінь: «Бакалавр»

Спеціальність: 025 «Мистецтво»

**Освітньо – професійна програма : «Спів
(академічний, народний)»**

Рік навчання: 4-й, семестр –8-й

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

**Керівник курсу «Етика та естетика»: Гитун Валентина Миколаївна -
викладач вищої кваліфікаційної категорії**

Контактна інформація: valentina.gitun@gmail.com

Прореquisite та постреquisite дисципліни

Прореquisite дисципліни: українська мова (за професійним спрямування), основи філософських знань, педагогіка та психологія, історія музики

Постреquisite дисципліни: культурологія, історія мистецтв

Призначення дисципліни

Навчальна дисципліна "Етика та естетика" займає провідне місце у структурно- логічній схемі підготовки фахівця за освітньо – кваліфікаційним рівнем "бакалавр". Дана дисципліна залучає студентів до надбань світової та вітчизняної етико-естетичної думки, прищеплює навички та вміння, необхідні для творчої самореалізації у громадському та культурному житті, сприяє самовдосконаленню та вихованню моральної свідомості. Курс "Етика та естетика" допомагає застосовувати набуті знання на практиці, послуговуючись у своєму повсякденному житті основними моральними цінностями та категоріями етики, знайомить з основними течіями та напрямками мистецтва, формує естетичний смак та розвиває уявлення про прекрасне.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Етика та естетика» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних компетентностей:

- здатність до абстрактного мислення;

- навички міжособистісної взаємодії;
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

таких спеціальних компетентностей:

- здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій;
- здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

Мета навчальної дисципліни: формування системи знань з історії та сучасних концепцій етики і естетики як важливого показника освіченості фахівця.

Завдання дисципліни: вивчення теорії етичної та естетичної форм суспільної свідомості. Набуття навичок етичного, естетичного, загальнокультурного аналізу суспільного і культурного життя.

Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «Спів (академічний, народний)» вивчення навчальної дисципліни «Етика та естетика» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблематики у галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати та аргументувати свою позицію.	ПРН 6
Демонструвати музично – теоретичні, культурно – історичні знання з музичного мистецтва	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Етика та естетика»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблематики у галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати та аргументувати свою позицію.	ПРН 6

Демонструвати музично – теоретичні, культурно – історичні знання з музичного мистецтва	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох	ПРН 17

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- Предмет і об'єкт етики та естетики;
- Головні категорії етики та естетики;
- Проблематику етики та естетики та дослідників головних проблем;
- Площину і можливості застосування у професійній діяльності та спілкуванні.

вміти:

Ідентифікувати етичні та естетичні поняття із представниками філософських напрямів та їх вченнями, співвідносити їх з етапами розвитку світової філософської думки;

- Відтворити структуру етичної та естетичної свідомості;
- Виокремлювати головні проблеми етики та естетики із загальнокультурного чи філософського тла, чітко їх розрізнати і розводити;
- Опанувати категоріальний апарат етики та естетики.

Зміст і структура курсу

ТЕМА	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		лекції	семінари	Практ.	Індивід. роб.	Самос. робота		Лекції	семінари	Практичні	Індивід.	Самос. робота
Змістовний модуль 1. Етика												
Т.1. Предмет етики	6					6	26	2				24
Т.2. Історичні форми моральної культури європейської цивілізації	2	2										
Т.3. Мораль. Сутність, структура, функції.	8	2				6	14	2				12
Т.4. Типології етичних вчень.	4	2				2						

Т.5. Моральні цінності	6	2			4	14	2				12
Т.5.1. Категорії етики	2	-	2								
Т.6. Моральна діяльність	4	2			2						
Т.7. Моральні колізії сучасності.	4	2			2						
Змістовний модуль 2. Естетика											
Т.8. Становлення предметного поля естетики	6	2			4	22	2				20
Т.9. Структура естетичної свідомості	4	2			2						
Т.10. Основні естетичні категорії	6	2			4						
Т.11. Образна структура мистецтва	4	2			2						
Т.12. Історичні закономірності художнього процесу	8	2			6						
Т.12.1. Музичне мистецтво ХХ століття в контексті європейської естетики.	2	-	2								
Т.13. Естетичні проблеми творчості	6	2			4	14	2				12
Т.14. Естетика у сучасних соціальних практиках.	8	2			6						
Т.15. Етичні проблеми сучасного мистецтва	6	2			4						
Диференційований залік		2									
Всього	90	32	4		54	90	10				80

Самостійна робота (денна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Етика як філософське знання.	2
2	Біоетика	2
3	Професійна та прикладна етика	2
4	Джерела моральних норм та настанов.	2
5	Зв'язок релігійних систем та моралі.	2
6	Кореляція моралі та економіки.	2
7	Типи етичних теорій в тлумаченні джерела моралі та моральної нормативності.	2
8	Любов і кохання в етичному та лінгвістичному аспекті.	2
9	Поняття “чистої” та “нечистої” совісті.	2
10	Свобода і моральна відповідальність за поведінку.	2
11	Масові комунікації та їх вплив на моральну свідомість особистості.	2

12	Класична естетика.	2
13	Постнекласична естетика.	2
14	Естетичний смак.	2
15	Ілюстративний ряд до категорії прекрасного/потворного, комічного/трагічного, піднесеного/нищого, китчу/кемпу, катарсису, гламуру, жахливого тощо.	2
16	Естетичні цінності vs комерційні: проблема розумного співвідношення.	2
17	Специфіка художньо образного пізнання.	2
18	Первісне мистецтво.	2
19	Мистецтво Відродження.	2
20	Мистецтво Стародавнього Сходу.	2
21	Природа художніх здібностей і таланту.	2
22	Художня творчість як предмет філософського аналізу: історія проблеми.	2
23	Перфоманс та геппенінг як феномени сучасного мистецтва.	2
24	Естетика масової культури.	2
25	Естетика реклами.	2
26	Моральні провокації у мистецтві.	2
27	Екологічне виховання	2
	Всього	54

Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Етика як філософське знання.	2
2	Біоетика	2
3	Професійна та прикладна етика	4
4	Моральнісні ідеали та норми античності.	2
5	Вектори моральнісного розвитку Відродження та Реформації..	2
6	Кризові явища в етичній культурі постіндустріального суспільства.	4
7	Джерела моральних норм та настанов.	4
8	Зв'язок релігійних систем та моралі.	2
9	Кореляція моралі та економіки.	2
10	Типи етичних теорій в тлумаченні джерела моралі та моральної нормативності.	4
11	Любов і кохання в етичному та лінгвістичному аспекті.	4
12	Поняття “чистої” та “нечистої” совісті.	2
13	Свобода і моральна відповідальність за поведінку.	2
14	Масові комунікації та їх вплив на моральну свідомість особистості.	4
15	Класична естетика.	2
16	Постнекласична естетика.	2
17	Естетичний смак.	4
18	Ілюстративний ряд до категорії прекрасного/потворного, комічного/трагічного, піднесеного/нищого, китчу/кемпу, катарсису, гламуру, жахливого тощо.	2
19	Естетичні цінності vs комерційні: проблема розумного	4

	співвідношення.	
20	Специфіка художньо образного пізнання.	2
21	Первісне мистецтво.	2
22	Мистецтво Відродження.	2
23	Мистецтво Стародавнього Сходу.	2
24	Природа художніх здібностей і таланту.	2
25	Художня творчість як предмет філософського аналізу: історія проблеми.	2
26	Перформенс та геппенінг як феномени сучасного мистецтва.	2
27	Естетика масової культури.	4
28	Естетика реклами.	2
29	Моральні провокації у мистецтві.	2
30	Екологічне виховання	4
	Всього	80

Літературні джерела

Основна

1. Естетика: Підручник / за ред. Л.Левчук, В.Панченко, О.Оніщенко, Д.Кучерюк. – К., 2006. – 431 с.
2. Етика. Естетика: Практикум / за ред. Л.Доротяненко, Н.Сухової. – К., 2005. – 72 с.
3. Малахов В. Етика: Курс лекцій: Навч. посібник. – К., 2001. – 384 с.
4. Мовчан В. Історія і теорія етики: Курс лекцій. – Львів, 2005. – 488 с.
5. Этика: Энциклопедический словарь // Под ред. Р.Г. Апресяна и А.А. Гусейнова. – М.: Гардарики, 2001. – 671 с.

Додаткова

1. Естетика: Навч. посібник / за ред. В.Лозового. – К., 2003. – 208 с.
2. Етика: Навч. посіб./ В.О.Лозовой, М.І. Панов, О.А. Стасевська та ін.; За ред. проф. В.О. Лозового. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 224 с.
3. Етика: Навч. посібник / за ред. В.Лозового. – К., 2004. – 224 с.
4. Лозовой В.А. Нравственная культура личности: содержание и пути формирования: Учебное пособие. – Харьков, 2001. – 44 с.
5. Нападиста В. Історія етики в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХ ст.). – К., 2004. – 240 с.
6. Чмут Т. Етика ділового спілкування: Навч. посібник. – К., 2006. – 223 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://chitalka.info/pravoznavstvo.html> Студентська електронна бібліотека "Читалка".
2. <http://www.knigka.org.ua> - Сайт безкоштовної електронної бібліотеки "Книжка"
3. <http://www.e-knigka.org.ua> Безкоштовна електронна бібліотека.

Політика навчальної дисципліни

- Здійснювати попередню підготовку до лекційних та практичних занять згідно з переліком рекомендованої літератури.
- Брати активну участь в навчальному процесі.
- Бути терпимими, відвертими і доброзичливими до однокурсників та викладачів, а також відкритими до конструктивної критики.
- Усі завдання, передбачені програмою, виконувати у встановлений термін.

Контроль якості знань студентів

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Політика оцінювання

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів(сумарна)
Семінарські заняття	2	8
Есе	1	4
Опорний конспект лекцій, словник	1	4
Самостійна робота	2	6
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	8	40
Усне опитування	2	10
Модульна контрольна робота	2	8
Залік	1	20
Всього		100

Шкала оцінювання

Рівні навчальних досягнень	100-бальна шкала	Критерії оцінювання навчальних досягнень	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		студент	
Відмінний	100-90	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
Достатній	89-70	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання
Задовільний	69-51	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання

		логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу	
Незадовільний	50-26	має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані вміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Неприйнятний	25-1	студент не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

Політика перескладання

Перескладання змістовного модуля здійснюється за бажанням студента один рік із зниженням оцінки на один бал від отриманого результату за чотирибальною системою оцінювання. Перескладання змістовного модуля відбувається з дозволу керівника курсу за наявності поважних причин.

Політика академічної доброчесності

Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності: при використанні Інтернет ресурсів та інших джерел інформації студент повинен вказати джерело, використане під час виконання завдання.

Політика відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача.